

Pak alle mogelijkheden aan voor het

Deze tijd van het jaar staat de rassenkeuze voor het komende teeltseizoen centraal. Toch is het belangrijk om nu al rekening te houden met andere teeltzaken en ziekten en plagen en hiervoor de juiste keuzes te maken. Afgelopen jaar zijn er bij IRS Diagnostiek diverse problemen langsgekomen, die voorkomen hadden kunnen worden als de juiste maatregelen genomen zouden zijn.

Eén van die maatregelen is bekalken om de pH te verhogen. Bij ruim 30% van de monsters afkomstig van zandpercelen, die bij diagnostiek zijn onderzocht, was de pH lager dan 4,5. Dit zorgde voor wortelverbruining en afsterving van de wortels (foto 1). Een lage pH komt vaak pleksgewijs voor. Het kan dus zo zijn dat de uitslag van een monster van het perceel hoger is dan 5,0, maar dat er pleksgewijs toch problemen ontstaan. Ook op kleigronden komt hier en daar, vooral op zandige perceelsgedeelten, een te lage pH voor. Bekalken is de enige oplossing.

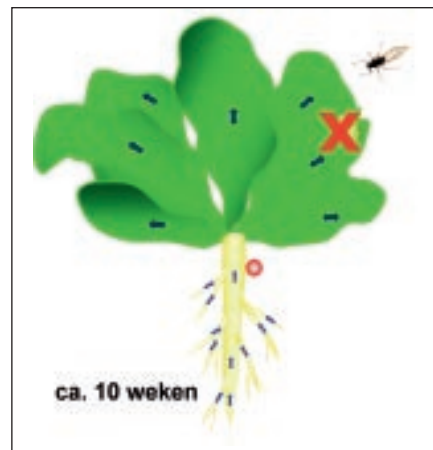
Voorkom insectenschade

Om insectenschade te voorkomen, kunnen telers bij de rassenkeuze kiezen voor speciaal pillenzaad. Speciaal pillenzaad bevat insecticiden, die ongeveer tien weken een beschermende werking bieden. Insecten moeten echter eerst aan de plant vreten,

voordat ze het insecticide opnemen (figuur 1). Het kan dus zijn dat er een lichte aantasting van insecten zichtbaar is. Dit is zo weinig dat het niet leidt tot schade. Het voordeel is dat een bespuiting met een insecticide de eerste tien weken niet nodig is. Meer over de werking van speciaal pillenzaad is te vinden in de zaadbrochure.

Beperk rhizoctoniaschade

In het artikel 'Nieuwe rassen weer beter' (zie pagina 12 en 13) is te lezen welke rassen u kunt gebruiken om rhizoctoniaschade te beperken. De resistentie in deze rassen is niet volledig. Als de druk van rhizoctonia in de grond erg hoog is, kunnen er nog altijd rotte bieten bij deze rassen voorkomen. Deze rassen beperken wel het percentage rotte bieten. Echter, in het jonge plantstadium kan er nog altijd wortel-brand (foto 2) als gevolg van rhizoctonia en/of aphanomyces optreden. Daarom is het in alle gevallen noodzakelijk de druk van deze bodemschimmels zo laag mogelijk te houden. Dit kan door de inzet van kruisbloemige groenbemesters en door de teelt van de juiste voorvruchten: geen waardgewassen, zoals maïs, wortelen of schorseneren, maar aardappelen of granen. Ook een slechte structuur en hoge bodemvochtigheid kunnen rhizoc-

Figuur 1. Werking van speciaal pillenzaad. Het insecticide uit de pil wordt opgenomen door de plant. Als een insect aan de plant vreet gaat het dood.

tonia verergeren. Zorg dus voor de juiste rassenkeuze, de juiste voorvruchten en een goede structuur en afwatering.

In dit artikel kwamen slechts een aantal problemen aan de orde. Meer informatie is te vinden in de Betakwikmodule 'Ziekten en plagen' op www.irs.nl.

Elma Raaijmakers en Hans Schneider

Foto 1. Zwarte, afgestorven wortels als gevolg van een te lage pH (<4,8).

Foto 2. Wortelbrand door rhizoctonia is niet te voorkomen met rhizoctoniareistente rassen.

beste resultaat!

Houd aaltjes in de hand

Bij hoge besmettingen met witte bietencysteaaltjes gaat ook bij aaltjesresistente rassen de opbrengst omlaag. Hoewel dit verlies duidelijk minder is dan bij vatbare rassen. Daarom is het belangrijk om er alles aan te doen om de populatie van witte bietencysteaaltjes zo laag mogelijk te houden. Dit kan op één van de volgende manieren:

- teel een resistente bladrammenas of gele mosterd. In een najaarsteelt zorgt dit voor een afname van de aaltjesbesmetting van 0-30%. Hoe eerder de groenbemester gezaaid en hoe warmer het najaar, hoe hoger de uitzieking van de bietencysteaaltjes zal zijn;
- verruim de rotatie. Door de rotatie te verruimen, neemt de populatie af. Ieder jaar dat er geen waardgewas wordt geteeld, neemt de populatie met ongeveer 30% af;
- teel een witte bietencysteaaltjesresistent ras. Deze rassen vermeerderen het bietencysteaaltje veel minder dan een vatbaar ras en zijn al rendabel vanaf een lichte besmetting (150 eieren en larven per 100 ml grond). Zie ook 'Nieuwe rassen weer beter'.

De effecten van deze maatregelen op de hoeveelheid witte bietencysteaaltjes zijn door te rekenen met de Betakwikmodule 'Verloop besmetting witte bietencysteaaltjes' (zie figuur 1). Daarnaast is het verstandig om regelmatig te bemonsteren om de aaltjes in de gaten te houden.

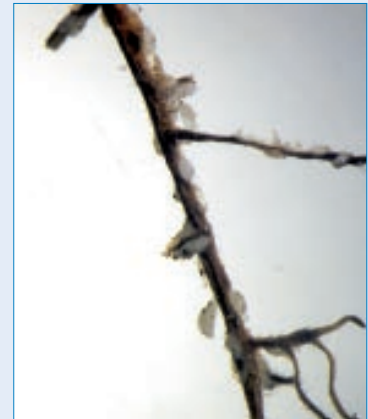

Foto 1. Witte cysten op wortels van een biet. Door maatregelen te nemen, had de hoeveelheid cysten beperkt kunnen worden.

BETAKWIK® Verloop besmetting witte bietencysteaaltjes

VERLOOP BESMETTING

IRS

Jaartal	Gewas	Aantal aaltjes na de oogst	Klasse
2009		400	
2010	graan	371	Lichte
2011	gele mosterd als nagewas	297	Lichte
2012	overige gewassen	289	Lichte
2013	graan	282	Lichte
2014	suikerbieten	2843	Zwaar
2015	gele mosterd als nagewas	3859	Vrij zwaar
2016	graan	796	Vrij zwaar
2017	bladrammenas als nagewas	524	Matig
2018	overige gewassen	482	Matig
2019	suikerbieten (bietencysteaaltjes resistent)	798	Vrij zwaar
2020	graan	841	Matig
2021	overige gewassen	541	Matig
2022	graan	473	Matig
2023	bladrammenas als nagewas	357	Lichte

Statistiek | Bemonstering | Resultaten

Figuur 1. Aan de hand van een beginbesmetting (grondonderzoek) en een bouwplan rekent deze Betakwik-module het verloop van de besmetting van het witte bietencysteaaltje. Betakwik 'verloop besmetting witte bietencysteaaltjes' vindt u op www.irs.nl.

Suikerbiet signalen

Spuut en middelen controleren

De winterperiode is een uitgelezen kans om de veldspuit te controleren en winterklaar te maken. Zorg dat alle leidingen, tank(s), filters en doppen goed schoon zijn.

Een ander klusje, dat er in het seizoen nog wel eens bij in wil schieten, is het nalopen van de voorraden in de gewasbeschermingsmiddelenkast. Controleer of de middelen nog toegelaten zijn. Voor de suikerbieten vindt u een overzicht van de toegelaten middelen op www.irs.nl/pagina.asp?p=1268.

Wellicht kunt in een verloren uurtje bij de kachel het boek Suikerbietsignalen er nog eens op naslaan welke signalen u afgelopen seizoen hebt gezien.

